

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 4:50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Chestia parohiilor mici.

În coloanele acestei foi și-au dat de curând întâlnire două idei opuse, cari pe viitor vor preocupa mult opinia publică bisericească. La aparență era să fie vorba numai de preoții așa ziși moralisti, în articolul din urmă însă semnat de Z se discută deja chestia parohiilor mici, de cari îngrijesc azi în mare parte preoți cu cvalificație mai puțină.

Discuția a deschis-o articolul din Unirea: „În țara moralistilor”, unde se zice, că s'a cam pripit sinodul din urmă, când a hotărât sistarea cursului bienal, căci parohiile de moralist sunt în existența lor avizate direct numai la preoți cu rădăcini locale, cu casă, moșioară ori mijloace de existență proprii. În zeci și sute de parohii de aceste (aproape în întreaga țara Oltului) preoții sunt mai toți din loc, ori căsătoriti în loc, fără căsi parohiale, fără eclejii și în cele mai multe locuri numai cu întregirea până la 800 cor.

Articolul din Nrul 104 al Unirei reflectând la aceste, constată că mijloacele cele mai potrivite a susținerii acestor parohii nu poate fi reintroducerea cursurilor bienali, și perpetuarea raporturilor de azi cu legături familiare și materiale locale, ci în sistemul de afiliare a parohiilor, ori în întervenirea superiorității pentru întregirea deplină congruală și a preoților din aceste parohii.

Se ridică așadar în formă pozitivă la suprafață chestia parohiilor mici, cari în sine sunt incapabile, cu venitele, ce le au azi, să susțină un preot, când acela nu are și alte mijloace de subsistență, decât cele parohiale.

În seria aceasta de expuneri eu văd și un punct comun de atin-

gere. În aceste două idei opuse. Fiecare articol dorește ca și în parohiile mici să fie preoții cei mai harnici, pii, cu râvnă față de înaltul oficiu, indiferent, dacă au din ce trăi ori ba?

Cel dintâi însă admite în privința cvalificații și o excepție dela regulă, când e vorba de a mai susține aceea parohie, având în vedere marea răspundere pentru patrimoniul bisericii noastre. Celalalt crede, însă că parohiile neînsemnate să se aflienze, punându-se sub îngrijirea unui singur preot, cum e la romano-catolici în multe locuri.

Chestia afiliării parohiilor mici e cu mult mai gravă, decât să se treacă ușor peste ea. S'a mai accentuat ideea aceasta de multeori, și poate va ajunge să se discute cândva și mai concret, dar convingerea mea este, că ceice poartă răspunderea pentru patrimoniul bisericii noastre, nici când nu vor putea adera la ea. Mai ales, că mijlocul cel mai grabnic, de a ne mântui de sute de parohii, ar fi tocmai afilierea parohiilor mici.

Ar trebui să examinăm numai raporturile noastre în parohii, cari din vre-un motiv oarecare au fost lăsate fără preot propriu și să vedem, ce mai avem acolo? Dacă mai există două-trei familii, legate de noi și acele mai mult pentru administrarea neînsemnatei eclejii decât pentru motive binecuvântate. De pustiul, ce-l inspiră biserica ruinată, eventuala casă parohială părăsită, fosta cândva progadie, nici să nu ne mai aducem aminte.

Mai sunt apoi la noi în Ardeal și considerații specifice. Nicăiri pe lume nu sunt atâtea confesiuni codunate și diferite, ca în satele și orașele de aci. Și fiecare confesiune grijește cu grijă mare de turmășoara sa, fie aceea oricât de mică și neînsemnate. Reformații și catolicii ne

dau exemple vii în direcția aceasta. Câte o mână de oameni își are preotul său, focalarul său. Unde lipsește preotul, turma încă se împărtășie în curând. Și mai ales a noastră...

Sunt, nu-i vorbă, și astfel de parohii, cari trebuiesc afiliate, dar maioritatea e a se susține independent, prin preot local, în interesul binepriceput a unei înțelepțe politici bisericești.

Vorba e, că dacă aceste trebuiesc susținute, cum ar fi mai ni merit a se asigura existența preoților lor?

Aderez și eu la propunerea dlui Z. Să li-se exopereze tuturor preoților din aceste parohii congruă, cvin-cvenale în toate rânduială. Ar fi cea mai bună soluție a chestiunii. Aceasta însă o poate face numai legislațiunea și e cu greu de prevăzut, când se va putea vorbi de așa ceva în forma pozitivă.

Până atunci completarea parohiilor mici va forma încă obiect de preocupare pentru cercurile competente și se va vedea, dacă sistarea cursului bienal a rezolvit definitiv chestiunea ori ba?

X.

Profesorii Institutului pedagogic din Blaj.

— Contribuțiuni la istoricul Institutului. —

(Continuare.)

26. Dr. Vasile Suclu. S'a născut la 13 Ianuarie 1873 în Copăcel (com. Făgărașului). A terminat gimnazul în Blaj la 1892, filozofia și teologia în Roma, luând doctoratul din amândouă. La 1898 se reîntoarce iar în patrie, și e aplicat ca spiritual în Seminarul teologic și catehet la Institutul pedagogic. Dar la institut a propus religia puțină vreme, la începutul anului scol. 1898/9, până la 26 Noemvrie 1898, când cu Nr. 5898 fu absolvat dela catedra de religiune și morală, pentru a trece la alta, superioară, la catedra de dogmatică, la facultatea teologică, în care calitate avea să mai propună și religiunea

în gimnazul superior. În primăvara anului 1900 a fost numit și prefect de studii în Seminarul teologic.

În timpul acesta și-a pus baza înălțării, prin plinirea exactă a oficiului, și prin activitatea sa științifică de calibru greu în literatura noastră bisericească.

Murind celebrul istoric al Blajului, distins chiar în academie, forul cel mai înalt al științelor românești, nime altul nu era chemat să iea cu mai multă demnitate locul lui în capitol, decât chiar acest bărbat probat în caracter și oțelit în muncă. Deci în 1900 meritele sale l-au promovat în capitolul Bobian, ca succesor întru toate al marelui Bunea.

Iar adunarea generală a „Asociațiunii” din 1911, ținută la Blaj, l-a onorat cu demnitatea de vice-prezident, distincție, de care se bucură și astăzi. Cu aceea ocaziune Mitropolitul l-a numit „mâna sa dreaptă”. Spun mult aceste puține cuvinte ale aceluia, care mai bine l-a cunoscut, și a știut ce servicii poate să aducă în guvernarea bisericii știința și energia bărbatului de frunte cu munca sa înțeleaptă și stăruitoare.

De atunci s'a adevărit muncitor zelos întru înaintarea instituției, apărător îndârjit al bisericii în clipele cele mai hotărâtoare, când i-s'a cerut totdeauna sfatul și conlucrarea, și putem zice, că Dumnezeu a binecuvântat munca sa de canonic, de rector al Seminarului junimei, de membru al exactoratului arhidiecezan, și de slujitor în multe alte direcții, cu care a căutat să fie folositor bisericii și sprijinitor înțelept arhierului său, care de multeori s'a putut felicita, că-l are între sfătuitoarii săi sinceri și dreapți, ce nu se sperie să spună adevărul, chiar și când nu place cuvântul lui aspru.

Și l-am văzut același om priceput, ambițios și iubitor de progres nu numai în umbra catedralei, dar și în alte direcții, în toate mișcările mari românești culturale și

politice, sociale și economice, pretutindeni, unde trebuia sprijin material și moral, îndrumări cuminte și muncă de prevedere.

S'a distins și pe teren științific, cu opere de valoare, cari vor rămănea. Ne-a dat foarte bune manuale de școală, pentru studiul religiei, și lucrări de calibru greu, care s'au putut prezenta și în fața Academiei, unde au fost apreciate, și s'a recunoscut la-turea sa tare în disciplinele teologiei, și dacă ele n'au intrunit voturile pentru premiu, cum n'au avut norocul nici cărțile lui Bunea, nici ale lui Szmigelski,

A publicat: *Hipnotism și Spiritism* (1906); *Teologia dogmatică fundamentală*, în două volume (1907); *Teologia dogmatică specială*, asemenea în două volume (1908); *Principiile fundamentale ale religiei creștine* (1909); *Principiile morale ale religiei creștine* (1909); și *Raportul dintre religie, știință și societate* (1910).

Într-o vreme, dela 1899—1900, a redactat și foaia bisericească politică „Unirea”.

27. Nicolae Pop. S'a născut la 10 Octombrie 1859 în Ohaba (com. Albei-inferioare). Studiile gimnaziale și teologia le-a făcut în Blaj.

După absolvirea facultății teologice, a fost aplicat la oficiul arhidiecezan. Ca oficial în cancelaria metropolitană, în luna Iunie 1888, a luat la institutul pedagogic, diploma de învățator pentru școlile populare.

La 21 Noembrie a fost numit profesor la școlile normale. În luna Iulie 1892, din partea comisiei exmise de ordinariatul arhiepiscopesc, a fost calificat de profesor pentru institutele pedagogice. La norme a funcționat până la desființarea lor. În 1 Decembrie 1898 fu numit profesor de religie la institutul pedagogic. În 1899 e profesor la școala pentru învățăceii de meserii și negustorie, precum și la școala de repeti-

țiune agronomică. Această școală însă la anul 1900 încetează, și atunci pentru întregirea orelor de lecții i-se mai dă la institutul pedagogic și economia. De aci înainte până astăzi rămănea la institut. În anii scol. 1901/2—1905/6, în cadrele institutului, propune și la școala de aplicație, religiunea. Dela 1906/7 i-se dau științele naturale; în 1910/11 i-se iea religia, iar dela 1911/12 are: pedagogia, istoria naturală, economia și caligrafia.

Om practic și iubitor de muncă; din fileri și-a făcut avere; și cu multă râvnă, dar fără de agomot, a îmbogățit literatura didactică, cu bune cărți de economie pentru toate școlile, unde și economia are parte.

A publicat: *Sădirea și cultura viei* (1908); *Apărarea viilor de peronosporă* (1910); *Carte de economie*, pentru clasa V și VI a școlii primare de băieți (1913); *Carte de economie*, pentru clasa V și VI a școlii primare de fete (1913); *Economia rurală și grădinaritul. Economia națională*, pentru seminarele teologice, institutele pedagogice și particulari (1914), introduse în toate seminarele teologice și institutele pedagogice românești dela noi.

(Va urma.)

Dr. Ioan Rațiu.

La înmormântarea regretatului Virgil Onițu, gimnaziul nostru a fost reprezentat prin delegația profesorilor Gavril Precup și Alexandru Ciura. Cel dintâi a ținut următoarea vorbire:

Intristată adunare!

Indurerăți în suflet ne apropiem și noi, delegații corpului profesoral dela liceul din Blaj, de sicriul, care cuprinde pentru calea veciniceii pe *stegarul* profesoriei române din aceasta țară.

Am venit și noi să depunem o lacrimă fierbinte pe mormântul directorului Virgil

FOITA.

Rugăciune.

Indurate și ascultă
Rugarea mea ferbinte...
Tu creator a toate
Și tuturor Părinte!

Redă în bucurie
A noastre zile amare
Căci Tu ești Tatăl nostru!..
Isvor de mângâiere

Preț în zimbet plânsul
Ce lacrimi ne stoarce!..
Și sufletele noastre
La Tine s'or întoarce!!!

Din cumpăna durerii
Destul ne-a fost și nouă!..
De-acum spre noi Te 'ndură;
Zicând un: „Pace vouă”!

Tu creator a toate
Și tuturor Părinte
Indurate și ascultă
Rugarea mea ferbinte!!!

Sabin.

0 zi de sărbătoare la batalionul al IV-lea al regimentului 33.

„Românul” primește următoarea scrisoare de pe frontul italian:

În 22 Octombrie, au fost decorați a doua grupă de soldați a batalionului nostru, — de când ne luptăm pe frontul italian.

Chiar acum a vem lupte grele, și cu toate acestea ne-am putut face câteva momente senine, ca sărbătorindu-ne decorații (alături de învingeri, decorațiile sunt al doilea fel de sărbătoare, ce putem avea pe câmpul de război; pentru că altfel de sărbători nu s'cunoscute pe câmpul armelor), — să ne bucurăm și noi de bucuria lor. Va fi neuitată atât pentru decorați cât și pentru noi ziua de ieri. În ploaia granatelor și a șrapnelor am asistat la festivitate ca la un serviciu divin, și am ascultat sincerele cuvinte ale comandantului nostru, ca și cum se adâncește cu toate evlavia un bun creștin în înalta înțelepciune a învățăturilor din sf. evanghelie.

La festivitatea noastră, căci de când ne aflăm pe frontul italian numai recunoștința și admirația superiorilor noștri am meritat; pentru-că unde a fost batalionul al IV-lea al regimentului 33 — sub comanda dlui căpitan Alexandru Vlad, — dușmanul nu a avut nici un spor; — nici o palmă de pământ nu au câștigat Italienii dela noi!

Au fost decorați cu medalia mare de argint pentru vitejie următorii Românași:

Sergentul Alexandru Hord din Troaș (care încă în decursul campaniei din Serbia a fost decorat cu medala mică de argint pentru ținuta sa bravă. În timpul din urmă a fost avansat la rangul de sergent-major (feldwebel), apoi infanteristul Ioan Todoran dela mitraliere.

Cu medalia mică de argint pentru vitejie, următorii: Caporalul Gheorghe Ursu din Totvărădia, infanteristul Ioan Crișan și fruntașul Nicolae Debeleacu, din Șiria, — care după cum am amintit, a fost înaintat deodată două grade: până la rangul de sergent.

Cu medalia de bronz pentru vitejie următorii: Fruntașul Alexandru Ardelean din Corbești, care a fost înaintat și la rangul de caporal, — apoi infanteristul Ioan Bolovan din Pâncota, care a fost înaintat la gradul de fruntaș, apoi infanteristul Lazar Hord, fratele lui Alexandru sergent-majorul, — și care deasemenea a fost avansat la rangul de fruntaș, — apoi infanteristul Teodor Stepan, Ioan Holca Petrișor și Gheorghe Oprea.

După ce căpitanul Valer Șandor dă onorurile militare cuvenite, și face raport brigadierului, — comandantul batalionului căpitanul Alexandru Vlad, adresează soldaților o înfiăcărată cuvântare, al cărei palid rezumat îl redau în următoarele:

Onițiu, apostolul pururea treaz și îndrumător cuminte al școlii române. Am venit și noi să fim martori, în aceste zile de grea încercare pentru neamul nostru, al doliului fără margini a acestui centru de cultură românească, care în interval de un an pierde 4 puteri didactice, jertfînd 3 pe câmpul de onoare, iar pe al patrulea, căpetenia acestor școli, tot pe câmpul de onoare al învățătorei și științei române.

Am venit și noi ca împreună cu toți cei-ce ni-am încălzit și călăuzit de ideile sănătoase ale acestui vrednic dascăl român, să implorăm dela Dumnezeu mărirea, ca să-l aibă între cei drepti; iar spiritul lui să planeze ca o pavăză asupra școlilor pe care le-a condus cu atâta pricepere și dragoste.

Dormi în pace suflet mare, colegii de pretutindenea îți vor păstra amintirea în veci!

O destăinuire a d-lui I. Brătianu, făcută cu ocazia retragerii lui Delcassé:

— La timp, voi dovedi pentru ce nu am intrat în acțiune în Mai, când eram hotărât s'o fac. Voi dovedi că Delcassé m'a împiedecat. Eu i-am cerut atunci să se pronunțe asupra înțelegerii ce am stabilit cu Rusia și Franța și să adere la ea. Delcassé mi-a răspuns: „Nu este la cunoștința mea textul înțelegerii d-voastră și deci nu pot da asentimentul nostru asupra unui acord pe care nu-l cunoaștem“.

Am rămas uimit de acest răspuns, căci știam precis ce s'a comunicat în această privință d-lui Delcassé din alte părți și atunci i-am telegrafat:

„Consider răspunsul dv. ea o glumă“ (plaisanterie). Și când s'a aflat la Petrograd de acest incident, d. Sassonow s'a grăbit să ne spue: „C'est un maïetendu!“. Este o neînțelegerere).

România și Bulgaria s'au retras trupele dela frontieră. — Ziarului „National Zeitung“ i-se anunță: Rezițiile dintre România și Bulgaria devin tot mai bune. Bulgaria și România au ordonat să se retragă trupele dela frontiere.

Tratative comerciale între România și puterile centrale. — Ambasadorul Austro-Ungar la București, contele Cermin s'a întreținut mai mult timp cu primministrul Brătianu. În cercurile politice se crede, că între puterile centrale și România se urmează tratative pentru începerea noului transit de cereale. Succesul acestor tratative va decide mult asupra duratei războiului.

Grecia atacă trupele ententei. Neutralitatea României. — „Frankfurter Zeitung“ primește din Sofia următoarea știre: Din cercuri competente se comunică, că Grecia și România își vor menține neutralitatea și în viitor. După nouile știri Grecia se vede hotărâtă, să purcedă în mod decisiv față de ententă. Regele Constantin, împreună cu suprema comandă sunt în drum spre Salonic. Probabil, ca Grecia în urma situației critice create prin continue efortări, va opune rezistență armată trupelor ententei, cari sunt debarcate la Salonic.

Trupe engleze în Balcani. — „Az Est“ primește din Saloniki o depeșă, care anunță, că au sosit trupe numeroase engleze pe acele secțiuni, cari până acum au fost ocupate de trupe franceze. Se pare că trupele aceste vor fi așezate în alte poziții ce cad spre sud de cele franceze.

În ultimele lupte date aproape de Ghevghli și Doiran au luat parte și armata engleze. Aici a fost prima luptă din Balcani unde au luptat englezii contra bulgarilor.

Trupele sârbești, cari au luptat pe secțiunea aceasta, au fost silit să se retragă. Retragerea a fost în ordine.

Deținerea nărilor rusești în România. — „L' Independance Roumaine“ anunță: De când trupele germane și austro-ungare au ocupat țărmurii Dunărei, aparținătoare Sârbiei, autoritățile române au dispus, ca năile, cari sub pavilion rusesc transportă muniții pentru Sârbia, să fie deținute și desarmate.

Războiul european.

Armatele aliate, cu mult avânt, înaintează pe pământul Sârbiei. Trupele noastre, cari au început ofenziva contra Muntenegrului, au ocupat aproape de Aftovac trei culmi, apărate cu desperare de trupele muntenegrine. Trupele, cari au pătruns în Sârbia spre sud de Valjevo, au cucerit Pozega și Uzice. Comunicatele mai noi anunță, că în regiunea Kragujevac și la Jogodina am înfrânt rezistența Sârbilor. Inimicul se retrage. Trupele bulgare bombardează forturile Nișului dela o distanță de 10 kilometri. Comunicatul oficial bulgar anunță, că pe frontul dela Niș a fost și regele Sârbiei, Petru, care își îmbărbăta ostașii la luptă în speranța ajutorului anglo-francez.

De pe frontul apusean comunicatele germane anunță atacuri pe frontul dela Tahure și Meuse-Mosele. Alte evenimente marcante nu au obvenit.

Pe frontul rusesc, la armatele lui

Soldați,

Azi avem zi de sărbătoare, — serbăm decorarea eroilor noștri, cari s'au distins în mod deosebit, de când batalionul se află pe frontul italian. Majestatea Sa, preaiubitul nostru împărat și rege a binevoit preagrățios a decora pe mai mulți dintre voi. Bucuria acestor decorații este zi de sărbătoare pentru batalionul întreg, pentru că bucuria lor este bucuria noastră a tuturor, — distincția binemeritată, ce-au primit-o este distincția batalionului întreg.

Atárnând decorațiile pe pieptul acestor bravi camerazi ai voștri îi felicit în special, — iar pe voi toți ceilalți, cari de asemenea ați adus batalionului numai fală și mândrie, vă felicit și vă mulțumesc pentru eroica și brava voastră ținută, — arătată în decursul tuturor bătăliilor, ce le-a avut batalionul dela începutul războiului până azi.

Alături de succesele obținute în Muntenegru, Bosnia, Herțegovina și Serbia, victoriile repurtate pe frontul italian se vor înșira cu toată dreptatea, în istoria glorioasă a regimentului nostru — lângă vitejiile strămoștri, dovedite față de dușmanul nostru de azi, — pe câmpurile de luptă dela Mortara, Novara și Bicocca. Față de acest dușman care ne-a atacat chiar când vitejia trupelor noastre dăduse o întorsătură a războiului

favorabilă nouă, trebuie să fiți fără îndurare. Căci dacă nu ne venea acest atac în spate, — noi isprăviam mai curând războiul și voi aveați posibilitatea să vă reîntoarceți mai degrabă la vetrele și cei iubiți ai voștri.

Deocamdată ne apărăm de Italieni; mersul războiului ne spune că în scurtă vreme vom curăți pământul patriei noastre de aceștia, și când va veni rândul să mergem înainte, — nu ne vom opri, până nu le vom lua pofta pe veci Italienilor, de a mai aspira la pământ din monarhia noastră.

Vitejia românească e proverbială. Dela începutul războiului am făcut cu voi împreună toate bătăliile, — de trei luni sunt în fruntea voastră (comandantul batalionului) — și am avut ocaziunea să vă cunosc, și sunt ferm convins, că unde-și pune batalionul piciorul, își va și împlini cu onoare și conștiințios datoria. Aduceți-vă aminte de patrioticele cuvinte, pe cari o mamă română le-a spus fiului său, care se reîntoarce acasă rănit — dintr'un războiu neisprăvit, când i-a închis ușa și l'a îndrumat să se reîntoarcă în bătăie și să nu vină acasă, decât numai birnitor!

Aceasta este datorința voastră față de iubita noastră patrie!

Aduceți-va aminte, în cele mai critice momente ale bătăliilor din viitor de came-

razii voștri căzuți, de durerea și jalea lăsată după ei, și gândiți-vă că viețile lor sunt jertfite pentru patria noastră a tuturor, — și cer răsbunare contra dușmanului, care ni i-a răpit dintre noi! Răsbunarea noastră trebuie să fie exemplară!

Vorbirea a fost tălmăcită în limbile românească, nemțească și ungurească soldaților, — apoi brigadierul, ia cuvântul și adresează soldaților următoarele cuvinte:

Soldaților,

— Am luat parte cu deosebită plăcere la decorarea vitejilor bravului batalion 33, — care a adus atâta fală trupelor noastre. Felicit cu toată căldura inimii mele pe cei decorați și pe bravul și înțeleptul vostru comandant, căpitanul Alexandru Vlad. Doresc să ajungeți cât mai în grabă o a doua zi de sărbătoare ca cea de azi.

Incheie apoi vorbirea cu un întreit „Să trăiască Majestatea Sa, prealuminatul nostru monarh!“ — secundat cu putere de toți soldații și ofițerii de față.

Și după aceste momente înălțătoare am intrat iarăși în pozițiile noastre, ca să ne facem datoria.

Caporalul C.

Hindenburg atacurile rușilor sunt tot mai întinse. Trupele rusești de sub comanda lui Rusky obțin unele succese locale. Așa Hindenburg a fost silit să-și retragă puțin frontul, prin ce rușii au ocupat localitatea Mikulski. Acum ni-se anunță, că trupele germane din nou sunt în atac, artileria lor a silit pe ruși să se retragă din localitatea amintită, cu pierderi grele. Ofensiva dată de trupele lui Ivanov la cursul inferior al râului Styr și Strypa continuă, fără de a obține vre-un rezultat.

Sâmbătă dim. (6 ort.) o divizie bulgară a ocupat orașul Niș.

Mare concert filantropic în Blaj.

— În favorul soldaților orbi. —

Pe ziua de 13 Nov c. ni-se anunță un mare concert filantropic, care promite a avea un splendid succes.

Artista și absolventa a celor dintâi școli de muzică din lume, doamna *Gitta Fabian* a primit a se prezenta înaintea publicului blăjan spre a executa câteva din celebrele opere clasice muzicale, cu scopul, ca venitul concertului să fie destinat soldaților lipsiți de lumina ochilor. Doamna Fabian nu este necunoscută publicului nostru. A petrecut mult timp între noi, având și multe legături de înrudire cu o distinsă familie românească. Atunci a învățat să ne aprecieze și s'a depărtat dintre noi promițând, că la cea mai potrivită ocazie se va reîntoarce spre a ne delecta cu arta sa nelintrecută și pasionată pentru muzică. Atragem de cu vreme atenție cetitorilor noștri asupra concertului anunțat, care promite a fi un eveniment artistic deosebit. Din acest prilej s'a lansat următorul anunț:

Concert filantropic în Blaj.

Gitta Fabian

eleva profesorului *Sevcic* (Conservatoriul din Viena) și a prof. *Bertheliet* (Conservatoriul din Paris) aranjează în 13 Noembrie a. c. 8 ore seara în sala mare Hotel „Univers“ un

Concert-Violină

la care invită p. t. public.

Acompaniamentul la pian îl are doamna **MELANIE BRENDUȘIAN.**

Din venitul curat se vor împărțiși soldați orbi răniți pe câmpul de luptă.

Program:

1. A. d'Ambrosio Concerto op. 29.
 - a) Moderato
 - b) Andante
 - c) Finale
2. Saint-Lubin, Sextette del'Opera Lucia de Lammermoor
3. a) Leclair 12. Sonate *Adagio*
b) Franz Chopin *Notturmo*
c) Franz Drdla *Serenade*
4. a) Bach-Kreisler *Grave*
b) Mozart-Kreisler *Rondo*
c) Couperin-Kreisler *La Precieuse*
5. a) Tartini-Kreisler *Fuge*
b) Dvorak *Humoreske*
c) Schubert *Biene*

Prețul de intrare: locul I. 3 Cor. locul II. 2 Cor. stal 1 Cor.

Suprasolviri se primesc cu mulțămintă.

Bilet de intrare să eliberează înainte la „Consum“, seara la cassă.

Cătră abonenți!

Ne aflăm spre capetul anului și o parte foarte mare dintre abonenți nu ne-au trimis încă nici un filer.

Din restanțele anilor trecuți avem pe afară o sumă de tot mare. Ne este și greu să o amintim. De altă parte datoriile cu editarea foii cresc în mod însemnat.

Tipografia ne strânge mereu pentru costul tiparului și băncile pentru banii împrumutați, fără ca să fim în stare să plătim nici măcar interesele după datoriile ce avem.

Rugăm deci cu tot deadinsul pe P. T. domni și frați abonenți, să iee în dreaptă socotintă starea aceasta și să ne trimită prețul foii, cu carele ne dătoresc.

Red. și Administrația.

Diverse.

Din cauza sfintei sărbători (sf. Dumitru), nrul proxim al ziarului nostru va apărea Joi în 11 Noembrie la orele îndatinate.

Promovare. Dl *Ioan Sârbu*, a fost promovat la universitatea din Budapesta de doctor în medicină. — Sincere felicitări!

Inițierea reuniunii femeilor din Ațintiș. Ni se scris, că la stăruința harnicului preot din Ațintiș dl *Alexandru Bărbulescu* s'a inițiat acolo o reuniune de femei. Dl *Alexandru Bărbulescu*, care a avut fericita idee de a pune temelie unei astfel de reuniuni, a putut să numere deja la primul cuvânt în șirul membrilor înscrise 39 de inse, cari au solvit numai decât 130 cor. spre scopul reuniunii. Străduințele preotului nostru din Ațintiș merită să se încreste cu toată lauda.

La însărat, pe lângă puțini bărbați, sau prezentat mai multe femei, pe cari la fine le-a întrebat că n'ar fi aplicate să se inițieze o reuniune femeiască pentru ținerea s. bisericii în curățenie desăvârșită.

Atunci o femeie văduvă bătrână cu numele Coc născ. Costin Măriuca, soră cu protopopul Turdei Prea On. Domn Iosif Costin, ținând în mână o bancnotă zice că ea dă 20 cor. dar se roagă ca lucrul se se împărtășcă între femei după etatea și puterea lor. Înțelegând că ce a voit se zice a trebuit să se esplice și mai lămurit scopul reuniunii dorite care nu are să se îngrijească numai de curățenia edificiului bisericesc, ci mai mult de curățenia bisericii sufletului fiecărui creștin și că dela fiecare membră se așteaptă să îndeplinească numai cea ce poate îndeplini ușor. După acea sa citit și esplicat la înțeles statutele pregătite deja stătătoare din 18 §. scurți, precisi și la înțeles, cu cari sau dechiarat toate învoite. Astfel sa inițiat reuniunea de rugăciuni „Cununa P. C. V. Maria“ a femeilor gr. cat. române din Ațintiș. Inscrinduse de membre cu acea ocaziune 39 de femei, pe cari spre onoarea lor le enumerăm cu suma de bani, ce au oferit pentru fondul reuniunii,

și auume: Coc Costin Măriuca 20 cor.; Popa Asinefta, Coc Elisaveta, Costin Anica, Gerasim Maria, Olimpiada Barbulescu, câte 10 cor.; celealalte câte 4, 2 și 1 cor.

Americanii tot Americani. Americanii trimit europenilor nu numai munițiuni și material de război, ci voesc să ne surprindă și prin îndatori mai mult creștinești, decât negustorești. În anul trecut, 1914, vapoare americane au transportat daruri de Crăciun pentru copiii europeni, ai căror părinți sunt duși la război. Acum, în 1915, s'a constituit un comitet din producătorii de poame ai Statelor-Unite, cari au luat asupra lor însărcinarea să expedieze în Europa un vapor încărcat cu mere. Gândul americanilor este, ca fiecare ostaș al Statelor beligerante europene, aflători în tranșee sau în lazarete să primească un măr. Distribuția merelor are să se facă prin mijlocul a societăților Crucea Roșie. Cheltuielile se acopăr din contribuiri particulare. Vaporul a plecat în 19 Octomvrie 1915 din Statele-Unite și sosește în Europa în primile zile din Noembrie. Valoarea transportului este peste un milion mărci.

Mari fabricațiuni de muniții în Rusia. Ziarul „Morning Post“ anunță din Petrograd următoarele: Guvernul rusesc a ordonat ca în toate uzinele să se fabrice muniții și arme pentru miliție. Toți mecanicii au fost scoși de pe front și duși în fabrici să pregătescă muniții.

Necrolog. † *Constantin Rîșiu*, fost clopotar la biserica catedrală trei decenii și jumătate, a repausat Sâmbătă în 30 Octomvrie a. c. în etate de 63 ani. Înormântarea i-a fost Luni în 1 Noembrie a. c.

Odihnească în pace!

Trenurile din gara Küküllőszög. Dela Sighișoara sosește trenul nr. 513 la 1 oră 8', pleacă la 1 oră 11'. Dela Teiuș sosește trenul nr. 514 la 2 ore 19', pleacă la 2 29'. Acceleratul de seara nr. 501 dinspre Sighișoara sosește la 7 ore 27', pleacă la 7 ore 28'. Noaptea dinspre Teiuș sosește trenul nr. 512 la 1 oră 1', pleacă la 1 oră 11'. Dela Sighișoara sosește noaptea la 1 oră 46', pleacă la 1 oră 56'. Acceleratul nr. 502 sosește dimineața dinspre Teiuș la 9 ore 8', pleacă la 9 ore 10'. Pe Târnava mică circulă numai trenul 8316 care pleacă din gară spre Parajd noaptea la 2 ore 50', se reîntoarce seara la 6 ore 5'.

MAI NOU.

Domnul ministru reg. ung. al cultelor și instrucțiunii publice cu scrisoarea sa de datul 22 Oct. 1915 Nr. 105239/I. a asignat la Ordinariatul nostru suma de 273,983 cor. 50 fil., adică două sute șepteci și trei de mii nouă sute optzeci și trei cor. 50 fil., sub titlu de întregire congruală pe semestrul doi (II) al anului 1915 pentru preoții arhidiecezani.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.